

Sygn. akt VU 5117/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Agnieszka Leżańska

Protokolant Emilia Łopatowska

po rozpoznaniu w dniu 18 listopada 2014 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku Z. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania Z. H.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 30 kwietnia 2014r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 5117/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 kwietnia 2014 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił przyznania wnioskodawcy Z. H. prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu podniósł, iż wnioskodawca nie spełnia warunków do przyznania emerytury, albowiem nie udowodnił 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym dnia 20 maja 2014 roku, Z. H.- reprezentowany przez pełnomocnika-adwokata wniósł o jej zmianę i przyznanie prawa do emerytury pomostowej wskazując, że spełnia wszystkie przesłanki konieczne do jej przyznania.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Z. H. urodzony w dniu (...) 1954 roku, złożył w dniu 25 marca 2014 roku wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej (dowód: wniosek o emeryturę k. 1-7 w aktach ZUS).

Wnioskodawca udowodnił ogólny staż pracy wynoszący 27 lat i 1 miesiąc, w tym 20 lat 11 miesięcy i 16 dni okresów składkowych oraz 6 lat 1 miesiąc i 14 dni okresów nieskładkowych) (bezsporne).

W okresie od 2 czerwca 1980 roku do 30 września 1990 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) S.A w R., gdzie przez pierwszy miesiąc (od czerwca do lipca 1980 roku) pracował jako stażysta technolog, metalurg, a następnie mistrz.

W 1992 roku Fabryka uległa przekształceniu w samodzielną Odlewnię (...), gdzie wnioskodawca kontynuował zatrudnienie od 1 października 1992 roku do 31 maja 1998 roku na stanowisku starszy mistrz (dowód: świadectwo pracy z dnia 30 września 1992 roku k.5 świadectwo pracy z dnia 31 maja 1998 roku k.6, kwestionariusz okresów składkowych i nieskładkowych k.9 w aktach ZUS oraz akta osobowe wnioskodawcy).

Fabryka (...) S.A. w R. wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Pracodawca wskazał w świadectwie, że:

- w okresie od 2 czerwca 1980 roku do 2 lipca 1980 roku na stanowisku technolog wydziałowy na wydziale (...);
- od dnia zatrudnienia tj. od 2 czerwca 1980 roku do 30 września 1992 roku w następujących
- od roku do 27 maja 1981 roku do 31 lipca 1981 roku na stanowisku metalurg oraz
- od 1 sierpnia 1981 roku do 30 września 1992 roku na stanowisku mistrz i

na stanowiskach tych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace technologa wydziałowego metalurga, mistrza na wydziale (...).

W okresie od 1 października 1992 roku do 31 maja 1998 roku w Odlewni (...) w R. na stanowisku starszego mistrza, zastępcy kierownika wydziału (...)

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach k.4 oraz świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach k.3 w aktach ZUS).

W okresie od 3 lipca 1980 roku do 26 maja 1981 roku wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową, do pracy w Fabryce powrócił w dniu 27 maja 1981 roku (dowód: zeznania wnioskodawcy Z. H. nagranie protokołu rozprawy z dnia 18 listopada 2014 roku k. 19 od minuty 32.49 do 38.33 w aktach sprawy).

Fabryka (...) S.A. w R.(po przekształceniu Odlewnia (...) w R.), zajmowała się produkcją żeliwa tzw. żeliwa szarego z surówek, koks, złomu. Była to odlewnia ręczna, gdzie wykonywano maszyny dla Fabryki (...). Były to elementy o różnych gabarytach: od małych ważących kilogram, do ogromnych ważących nawet pół tony. Wnioskodawca żadnych prac odlewniczych bezpośrednio nie wykonywał

Do obowiązków wnioskodawcy należało nadzorowanie prac zatrudnionych w odlewni osób, zajmujących się produkcją żeliwa. Wnioskodawcy podlegała 15 osobowa brygada, której wnioskodawca planował prace, rozdzielał obowiązki, przydzielał zadania, oraz nadzorował prace robotników, wykonanie zadań i sprawdza jakość gotowych wyrobów odlewniczych. Ponadto wnioskodawca wykonywał prace biurowe, sporządzał raporty z wykonanych zadań, wystawiał pokwitowania KP. KW.

Na hali pracowały maszyny formierskie, ubijaki pneumatyczne, panowało zapylenie i hałas (dowód: zeznania wnioskodawcy Z. H. nagranie protokołu rozprawy z dnia 18 listopada 2014 roku k. 19 od minuty 32.49 do 38.33, zeznania świadków: S. G. k. 17 verte i 18 oraz nagranie k.19 od minuty 23.46 do minuty 26.46 oraz zeznania świadka L. K. k.18 i nagranie k.19 od minuty 16.29 do minuty 23.46 w aktach sprawy).

Do tych zadań wnioskodawca miał wydzielone na terenie hali zakładowej osobne pomieszczenie tzw. kontenerek, gdzie znajdowało się jego pomieszczenie biurowe (dowód: zeznania wnioskodawcy Z. H. nagranie protokołu rozprawy z dnia 18 listopada 2014 roku k. 19 od minuty 32.49 do 38.33 w aktach sprawy).

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego i zważył, co następuje:

odwołanie jest nieuzasadnione, wobec czego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku (Dz. U. z 2013 roku poz. 1440 ze zm.) Prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

W myśl natomiast art. 49 prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Art. 7 ww. ustawy stanowi natomiast, że pracownik wykonujący w hutnictwie prace w szczególnych warunkach wymienione w pkt 4-12 załącznika nr 1 do ustawy, który spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1, 4-7, nabywa prawo do emerytury pomostowej, jeżeli:

- 1) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach w hutnictwie wymienionej w pkt 4-12 załącznika nr 1 do ustawy, wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) lekarz medycyny pracy wydał orzeczenie o niezdolności do wykonywania prac w szczególnych warunkach wymienionych w pkt 4-12 załącznika nr 1 do ustawy.

Wnioskodawca Z. H. 60 lat ukończył w dniu (...) 2014 roku, legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 27 lat i 1 miesiąc.

Istota sporu w sprawie sprowadzała się więc do ustalenia, czy wnioskodawca ma okres pracy w szczególnych warunkach w hutnictwie wymienionej w pkt 4-12 załącznika nr 1 do ustawy, wynoszący co najmniej 15 lat (art. 7 pkt 2 ustawy).

W ocenie Sądu, decyzja organu rentowego, odmawiająca Z. B. prawa do emerytury pomostowej była słuszna. Jak wynika bowiem z materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy w postaci zeznań świadków oraz samego wnioskodawcy, prace jakie wnioskodawca wykonywał w obu spornych okresach i o których zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wnioskodawca wnosił tj. od 2 czerwca 1980 roku do 30

września 1990 oraz od 1 października 1992 roku do 31 maja 1998 roku, nie są wymienione w wykazie w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle art. 4 i 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.), jest legitymowanie się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, a więc po 1 stycznia 2009 r.

Osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).

Wykaz prac określonych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych jest zamknięty i nie podlega jakby tego chciał ubezpieczeniu uzupełnieniu, co oznacza, że cech pracy "o szczególnym charakterze" lub "w szczególnych warunkach" nie mogą posiadać inne prace, choćby sposób ich wykonywania i ich jakość mogła obniżyć się z wiekiem. Tym samym przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ustawy z 2008 r. o emeryturach pomostowych nie spełnia ubezpieczony, którego dotychczasowy okres pracy nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych (vide: wyrok Sądu najwyższego z dnia 13 marca 2012 roku II UK 164/11 OSNP z 2013 roku).

W ocenie Sądu, z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika w sposób bezsporny, iż wnioskodawca nie legitymuje się ponad 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 wyżej cytowanej ustawy o emeryturach pomostowych, który stanowi, że prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy, a ustęp 3: Prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się;

Niesporne jest, że wnioskodawca w obu spornych okresach pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w Fabryce (...) w R., a następnie po przekształceniu w Odlewni (...) w R.. Nie jest również sporne, że w obu spornych okresach wnioskodawca pracował na hali, gdzie wykonywane były prace przy produkcji żeliwa, gdzie panowały trudne, szkodliwe warunki pracy: zapylenie, hałas, wysokie temperatury, brak jest jednak jakichkolwiek podstaw do uznania, że prace wykonywane przez wnioskodawcę we wskazanych okresach, nie były ani pracami w szczególnych warunkach ani w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Jak wynika bowiem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w żadnym we wskazanych okresach Z. H. nie wykonywał osobiście, bezpośrednio prac polegających na zalewaniu form odlewniczych, transportowaniu tras odlewniczych z płynnym, rozgrzanym materiałem (żeliwo, staliwo, metale nieżelazne i ich stopy), jak i bezpośrednio prac przy ręcznej obróbce wykańczającej odlewy tj: usuwanie elementów układu wlewowego, ścinanie, szlifowanie powierzchni odlewów oraz ich malowanie na gorąco, wymienionych w załączniku nr 1 ustawy o emeryturach pomostowych. Okoliczności te potwierdzili nie tylko zeznający w sprawie świadkowie S. G., L. K., którzy pracowali razem z wnioskodawcą w tym samym okresie i dobrze wnioskodawcę z tego okresu zapamiętali, ale również sam wnioskodawca. Z zeznań tych wynika ponad wszelką wątpliwość, że wnioskodawca przez cały okres zatrudnienia, zarówno w Fabryce (...) w R.,

ale także po jej przekształceniu w Odlewnię (...) w R., tj. cały okres od 2 czerwca 1980 roku do 31 maja 1998 roku wykonywał pracę polegającą na nadzorze, kontroli, dozorze. Wnioskodawca zajmując stanowisko mistrza, czy starszego mistrza rozdzielał zadania podległym mu osobom, przydzielał niezbędne, materiały, udzielał wskazówek, sprawdzał jakość finalnego produktu. Ponadto do obowiązków wnioskodawcy należało wykonywanie niektórych czynności biurowych tj. wypełniał dokumentację, sporządzał raport, wydawał i przyjmował niezbędne dokumenty oraz kwitował ich odbiór, a do wykonywania tego rodzaju prac wnioskodawca miał wydzielony na terenie hali specjalne pomieszczeniu tzw. kontenerek.

W ocenie Sądu Okręgowego, stan faktyczny ustalony w oparciu o zgromadzone dowody był na tyle bezsporny, że nie zachodziła konieczność skorzystania ze specjalistycznej wiedzy biegłego, w związku z czym brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika wnioskodawcy.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd Okręgowy- Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Tryb. doszedł do przekonania, iż wnioskodawca nie spełnia warunków niezbędnych do nabycia prawa do emerytury pomostowej i z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji.